

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 459/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť R. P., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 2 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžo161/2010 a jeho rozsudkom z 25. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2011 faxom doručená a 17. augusta 2011 poštou doplnená sťažnosť R. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 2 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžo 161/2010 a jeho rozsudkom z 25. mája 2011 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v K. (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) sp. zn. ORP-P-1419/1-ODI-2007 z 2. januára 2008 (ďalej len „rozhodnutie okresného riaditeľstva“) bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) pre porušenie § 3 ods. 2 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o premávke na pozemných komunikáciách“) s tým, že okresné riaditeľstvo vo svojom rozhodnutí upustilo od uloženia sankcie sťažovateľovi, keďže k náprave páchatel'a postačuje samotné prerokovanie priestupku.

Okresné riaditeľstvo skutok, ktorým sa mal sťažovateľ dopustiť označeného priestupku, vymedzilo vo svojom rozhodnutí takto: *„R. P. dňa 26. 4. 2007 v čase od 14,00 na účelovej (lesnej) komunikácii smerom na Tichú a Kôprovú dolinu vo Vysokých Tatrách v blízkosti hotela Permon ako chodec, teda účastník cestnej premávky stál, sedel a ležal na uvedenej komunikácii, čím ohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a to tým, že bránil prejazd nákladným motorovým vozidlám realizujúcim vývoz drevnej hmoty z danej lokality, taktiež neposlúchol požiadavku a pokyn policajtov súvisiacich s výkonom ich oprávnení v cestnej premávke, aby danú komunikáciu opustili. Menovaný bol následne predvedený hliadkou policajného zboru na útvar PZ; kde s ním po poučení bola spísaná zápisnica o podaní vysvetlenia podľa § 17 ods. 1) zákona NR SR č. 171/1990 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. K priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bola spracovaná správa o výsledku objasňovania priestupku.“*

Rozhodnutím Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v K. (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) sp. zn. KRP-45-1/DI-1-2008 zo 17. apríla 2008

(ďalej len „rozhodnutie krajského riaditeľstva“) bolo na základe odvolania sťažovateľa rozhodnutie okresného riaditeľstva zmenené v časti kvalifikácie priestupku tak, že sťažovateľ sa dopustil priestupku označeného v rozhodnutí okresného riaditeľstva porušením § 3 ods. 2 písm. a) a c) a § 52 ods. 1 zákona o premávke na pozemných komunikáciách, pričom ostatné časti rozhodnutia ostali nezmenené.

Sťažovateľ sa žalobou podanou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 30. júna 2008 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia krajského riaditeľstva podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a žiadal, aby súd uvedené rozhodnutie ako nezákonné zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci.

Krajský súd rozsudkom č. k. 7 S 58/2008-443 z 24. februára 2010 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol. Proti rozsudku krajského súdu sa sťažovateľ odvolal.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom na odvolanie sťažovateľa potvrdil rozsudok krajského súdu.

Sťažnosť sťažovateľa smeruje proti rozsudku najvyššieho súdu a podstatou jeho argumentácie je namietanie, že dôkazmi vykonanými v konaní o priestupku nebolo objektívne preukázané, že sa sťažovateľ dopustil skutku tak, ako je vymedzený v rozhodnutí okresného riaditeľstva. Podľa sťažovateľa preto krajský súd a následne najvyšší súd pri svojej prieskumnej činnosti v správnom súdnictve nevyhodnotili správne zákonnosť postupu správnych orgánov (okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva) v priestupkovom konaní pri zistení skutkového stavu veci.

Konkrétne sťažovateľ namietal, že jediným dôkazom v priestupkovom konaní je ním podané vysvetlenie, z ktorého vyplýva, že na komunikácii stál, a tak bránil prejazd nákladných vozidiel, avšak nebol podľa neho v konaní vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že na komunikácii aj sedel a ležal (ako sa uvádza vo vymedzení skutku

v rozhodnutí okresného riaditeľstva). Podľa sťažovateľa správa o prešetrení priestupku tvoriaca súčasť administratívneho spisu, v ktorej sú ako svedkovia skutku (tak ako je opísaný v rozhodnutí okresného riaditeľstva) označení zasahujúci policajti, nemožno považovať za dôkaz vykonaný v priestupkovom konaní a tam uvedené skutočnosti nemožno považovať za svedectvo zasahujúcich policajtov o skutku za stavu, keď títo policajti ako svedkovia v priestupkovom konaní neboli vypočutí.

Sťažovateľ namietal neprípustnosť a nezákonnosť záveru krajského súdu, ktorý vo svojom rozsudku (potvrdenom napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu) uviedol: *„Právne bezvýznamná je aj námietka žalobcu týkajúca sa formulácie jeho konania v popise skutku (stál, sedel a ležal na uvedenej komunikácii), ktorú považuje za ničím nepodloženú, pretože je síce pravda, že žalobca sa v priebehu správneho konania vyjadril, že na uvedenej komunikácii stál, ale svoje tvrdenie ničím nepreukázal ani v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Navyše aj v prípade, že by bolo v konaní preukázané, že na uvedenej komunikácii za uvedených okolností iba stál, toto jeho konanie v súvislostiach uvedených v napadnutých rozhodnutiach a vyplývajúcich aj z obsahu spisu napĺňa znaky skutkovej podstaty priestupku, z ktorého bol uznaný vinným.“*

Sťažovateľ nesúhlasil so závermi najvyššieho súdu, ktorý v napadnutom rozsudku uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov *„... nie je možné označiť za nezákonné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci len preto, že neboli vypočutí svedkovia konania žalobcu (sťažovateľa, pozn.)... Zo spisu nesporne vyplýva, že svedkami uvedeného konania boli Mg., M. B. a nstržm. Š. K. Uvedená skutočnosť je potvrdená správou o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky...“*

Podľa názoru súdu žalobca sa priznal k spáchaniu priestupku, uvádzal však, že na ceste len stál, pričom uvedené tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázal, naopak z listinných dôkazov vyplynulo, a to z výpovedí svedkov; že na ceste stál, ležal a sedel, pričom súd nemal dôvod spochybňovať vierohodnosť spísaných dokumentov.“

Sťažovateľ k tejto časti svojej argumentácie okrem iného uviedol: *«... sťažovateľ tak v konaní pred správnymi orgánmi ako aj pred súdmi oboch stupňov poukazoval na to, že*

v konaní o priestupku nebolo preukázané žeby sa dopustil konania z ktorého bol uznaným vinným a ktoré je uvedené vo výroku rozhodnutia o priestupku a to, žeby „stál, sedel a ležal na komunikácii“. Vzhľadom na to, že z ustanovenia § 77 Zákona o priestupkoch vyplýva, že výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať tiež popis skutku. Tvrdil, že konanie ktoré sa mu kladie za vinu nebolo zákonným spôsobom preukázané...

Dôsledky právneho názoru I. stupňového súdu, že je v skutočnosti jedno akého konania sa dopustil sťažovateľ ak aj to konanie, ktoré priznáva je priestupkom znamenajú popretie výslovného znenia ustanovenia § 77 Zákona o priestupkoch.

Neudržateľnosť takejto bezprecedentnej interpretácie a aplikácie citovaného ustanovenia Zákona o priestupkoch si uvedomil zrejme aj odvolací súd, ktorý na túto námietku sťažovateľa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že svedkami konania, ktoré je opísané vo výroku rozhodnutia o priestupku boli policajti...

Odvolací súd konštatuje vo svojom odôvodnení existenciu dôkazov, ktoré neboli vykonané v žiadnom štádiu konania, ani pred správnymi orgánmi, ani v štádiu objasňovania priestupkov...

správa o výsledku objasňovania priestupku obsahuje opísanie skutkového stavu, pričom v správe sa pripoja dôkazy získané počas objasňovania. Obsah správy má korešpondovať s pripojenými dôkazmi. Samotná správa bez ďalšieho nie je dôkazom o tom, že bol spáchaný priestupok a kto ho spáchal. Skutočnosti uvedené v správe nenahrádzajú dôkazy, z ktorých by skutkové závery mali vyplývať...

Existencia písomnej zmienky v spise o tom, že údajnými svedkami konania sťažovateľa boli zmienení policajti však nenahrádza ich svedeckú výpoveď...

Tvrdenie odvolacieho súdu, že konanie z ktorého bol sťažovateľ uznaným vinným vyplýva z výpovedi svedkov, nezodpovedá skutočnosti, pretože v predmetnej veci žiadny svedkovia vypočutý neboli.

Navyše odvolací súd si musel byť vedomý nie len tejto skutočnosti, ale aj toho aké sú práva obvineného v priestupkovom konaní vrátane práv klásť vypočúvaným svedkom otázky (§ 33 ods. 1 Správneho poriadku)...

absurdným je teda záver, že samotné konštatovanie v správe o objasňovaní priestupku preukazuje spôsob konanie sťažovateľa napriek tomu že nie je žiadnym dôkazom preukázané.»

Sťažovateľ v ďalšej časti svojej argumentácie namieta nesprávne závery správnych orgánov, a v nadväznosti na to aj krajského súdu a najvyššieho súdu (ktoré tieto závery odobrili) o nesplnení podmienok pre aplikáciu § 2 ods. 2 zákona o priestupkoch, t. j. nevyhodnotenie konania sťažovateľa ako konania v krajnej núdzi či nutnej obrane, čo by vylúčilo kvalifikáciu jeho skutku ako priestupku.

Sťažovateľ k tejto časti svojej argumentácie okrem iného uviedol:

„Ďalšou časťou obhajoby sťažovateľa v priestupkovom konaní bolo jeho poukazovanie na to, že svojim konaním odvracal útok hroziaci chránenému záujmu a preto nemôže byť priestupkom...“

Dňa 26. 4. 2007, v čase spáchania skutku, bolo vydané štátnym orgánom rozhodnutie resp. opatrenie, ktoré ukladalo nepokračovať v ťažbe kalamitnej hmoty v Tichej a Kôprovej doline a zachovať existujúci stav...

Toto opatrenie je opatrením pri výkone štátneho dozoru v oblasti ochrany prírody a krajiny...

Aj z porovnania sankcií hroziacich za porušenie povinností ustanovených citovanom Zákone o ochrane prírody a krajiny a v ustanovení § 22 ods. 2 Zákona o priestupkoch vyplýva, že spoločnosť nenadradzuje záujem na plynulosti cestnej premávky nad záujem na ochrane prírody, ale naopak, záujem na zachovaní ustanovení Zákona o ochrane prírody a krajiny je v týchto okolnostiach nadradený záujmu prv menovanému.

Zdržiavaním sa na lesnej ceste vedúcej z Tichej a Kôprovej doliny sťažovateľ bránil porušovaniu opatrení, ktoré orgán ochrany prírody a krajiny vykonal...

Konanie sťažovateľa je v priamej príčinnej súvislosti s prezumpciami uvedenými v ustanovení § 2 ods. 2 Zákona o priestupkoch. Orgán prejednávajúci priestupok v prípade si mal obstaráť potrebné doklady pre rozhodnutie, ktorým bolo vyjadrenie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu K. o tom, či najneskôr uvedený deň bolo vydané rozhodnutie, ktoré nariaďovalo zachovať pôvodný stav... Pre posúdenie veci nie je rozhodujúce, či sťažovateľ takéto rozhodnutie alebo opatrenie orgánu štátneho dozoru mal k dispozícii alebo nie, ale len zistenie, či takýto akt orgánu ochrany prírody a krajiny existoval.

Súd I. stupňa aj odvolací súd sa touto argumentáciou sťažovateľa v skutočnosti nezaoberali. Tak I. stupňový ako aj Krajský súd v Košiciach konštatovali, že sťažovateľ nepreukázal ani to, žeby vyčerpал všetky iné prostriedky na zamedzenie hroziaceho nebezpečenstva, ktoré v danom prípade vyčerpáť mohol bez toho aby privodil nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia sebe i iným účastníkom cestnej premávky.

Ani súd I. stupňa ani odvolací súd však ani len príkladmo neuviedli, ktoré iné prostriedky sťažovateľ mohol vyčerpáť... Tvrdenie súdov, že sťažovateľ nepreukázal svoje volanie na linku 158 je opätovne neprípustným prenesením dôkazného bremena na sťažovateľa. V konaní pred správnymi orgánmi nebolo tvrdenie obsiahnuté vo výpovedi sťažovateľa nijako vyvrátené.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Práva sťažovateľa:

- jeho právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

- jeho právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 46 ods. 1 Dohovoru

- jeho právo byť považovaný za nevinného pokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom zakotvené v čl. 6 ods. 2 Dohovoru

- jeho právo vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe zakotvené v čl. 6 ods. 3 písmeno d) Dohovoru

bolo rozsudkom Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 2Sžo/161/2010 zo dňa 25. 5. 2011 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu SR pokračovať v porušovaní namietaného práva sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/161/2010 zo dňa 25. 5. 2011 a vracia vec Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľov prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ videl porušenie ním označených základných a iných práv v nesprávnych právnych záveroch v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu a v jeho nedostatočnom odôvodnení.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má právo vyslúchať alebo dať vyslúchať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery

všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už vyslovil, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikované právne závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Naopak, najvyšší súd svoje právne závery podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, keď vo vzťahu k námietkam sťažovateľa o nesprávnom zistení skutkového stavu (vymedzenia a preukázania skutku v rozhodnutí okresného riaditeľstva) uviedol: „... *nie je možné označiť za nezákonné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci len preto, že neboli vypočutí svedkovia konania žalobcu (sťažovateľa, pozn.)... Zo spisu nesporne vyplýva, že svedkami uvedeného konania boli Mg., M. B. a nstržm. Štefan K. Uvedená skutočnosť je potvrdená správou o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky...*

Podľa názoru súdu žalobca sa priznal k spáchaniu priestupku, uvádzal však, že na ceste len stál, pričom uvedené tvrdenie nijakým spôsobom nepreukázal, naopak z listinných dôkazov vyplynulo, a to z výpovedí svedkov, že na ceste stál, ležal a sedel, pričom súd nemal dôvod spochybňovať vierohodnosť spísaných dokumentov.“

Ústavný súd konštatuje, že nie je možné ustáliť prvky arbitrárnosti ani v tom, ako sa najvyšší súd vysporiadal s druhým okruhom námietok sťažovateľa (námietky o aplikovateľnosti § 2 ods. 2 zákona o priestupkoch), keď sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou krajského súdu, na ktorú vo svojom rozsudku poukázal, a uviedol:

„Tvrdenie žalobcu, že jeho konanie mali správne orgány kvalifikovať ako konanie, ktoré je v príčinnej súvislosti s prezumpciami, uvedenými v § 2 ods. 2 zákona o priestupkoch nebolo možné akceptovať. Súd zhodne ako správne orgány dospel k záveru, že na predmetné konanie žalobcu nie je možné aplikovať citované zákonné ustanovenie.

Ako ďalej uviedol krajský súd pri nutnej obrane (písm. a/ cit. zák. ustanovenia) ide o odvrátenie nebezpečenstva, ktoré vzniká útokom človeka, pričom obrana je namierená proti útočníkovi. Za útok je potrebné považovať protiprávne konanie človeka proti záujmom chráneným zákonom, ktorý musí priamo hroziť alebo trvať. Obrana smeruje proti útočníkovi a spravidla postihuje jeho telesnú integritu. Musí prebiehať súčasne s útokom.

Vychádzajúc z uvedeného v danom prípade nešlo o nutnú obranu. Žalobcovi nehrozila žiadna ujma, svojím konaním však privodil nebezpečenstvo vzniku ujmy na živote a zdraví nie iba sebe, ale aj iným účastníkom cestnej premávky (vodiči nákladných motorových vozidiel vyvážajúcich drevnú hmotu po účelovej komunikácii).

Uviedol, že pri krajnej núdzi (písm. b/ cit. zák. ustanovenia), záujmom chráneným zákonom hrozí určité všeobecné nebezpečenstvo, väčšinou nemajúce povahu ľudského konania a určite nezodpovedajúce útoku človeka. V tomto prípade musí byť splnená podmienka subsidiarity. Princíp subsidiarity vyžaduje, aby boli najskôr vyčerpané všetky iné prostriedky na zamedzenie hroziaceho nebezpečenstva, pri ktorých dôjde k obetovaniu iného chráneného záujmu. Základným rysom krajnej núdze je teda chrániť dôležitejší záujem obetovaním záujmu menej závažného. V danom prípade podľa názoru súdu táto podmienka splnená nebola. Žalobca okrem ním tvrdenej výzvy policajnej hliadke, aby zabránila odchodu kamiónov, ktorú nepreukázal, nepreukázal ani to, že by vyčerpal všetky iné prostriedky na zamedzenie hroziaceho nebezpečenstva, ktoré v danom prípade vyčerpať mohol bez toho, aby privodil nebezpečenstvo ohrozenia života a zdravia sebe a iným účastníkom cestnej premávky. Práve tento záujem je podľa názoru súdu záujmom nadradeným záujmu, ktorý žalobca podľa jeho tvrdenia chránil.“

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd a následne najvyšší súd ako správne súdy pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu (okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva) v priestupkovom konaní ústavne konformným spôsobom ustálili, že správnymi orgánmi vykonané dôkazy nie sú pochybné a logicky odôvodňujú skutkové závery, ku ktorým správne orgány dospeli, a taktiež že správne orgány správne aplikovali príslušné ustanovenia zákona o premávke na pozemných komunikáciách a zákona o priestupkoch.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a označenými základnými a inými právami sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala, že mohlo dôjsť k ich porušeniu, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2011